

تأثیر نور و روشنایی بر فضاهای شهری

امید عطایی، امید ترکی کردکلایی^۱

مدرس دانشکده فنی و حرفه ای واحد سما بندر عباس، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر عباس، گروه

معماری، هرمزگان، ایران

مدرس دانشگاه پیام نور بندر عباس^۲

چکیده

به کارگیری نور در شهر، اگر با آگاهی و درک لازم همراه نباشد، هرگز نتیجه بخش نخواهد بود. برای رسیدن به آگاهی لازم و مناسب، باید بین کارشناسان، مهندسان، طراحان و سازندگان سیستم‌های نوری اتفاق نظر وجود داشته باشد و هماهنگی لازم بوجود آید. چراکه سازندگان این سیستم‌ها، عموماً، چهارچوب تکنیکی را نادیده می‌گیرند. اولین سیستم نوری بکار رفته در شهر، به عنوان اولین آذین بندی، همان نور بکار رفته در سطح شهرها و پارکها از طریق چراگاهی روشنایی است. نورپردازی و روشنایی شهر باید به طور همزمان با سایر بخش‌های طراحی صورت گیرد، (با توجه به مفهوم غالب کیفی طراحی شهری عمدتاً استفاده از بعد کمی روشنایی در جهت نورپردازی یعنی جنبه کیفیت یافته روشنایی در این مقاله مدنظر می‌باشد). هر کمیت واحد کیفیت است و هر کیفیت از کمیتی تبعیت می‌نماید. در این مقاله با روش توصیفی تحلیلی به بررسی ویژگی‌های نور و نورپردازی در شهرها و فضاهای شهری پرداخته شده است که در راستای توجه به بحث‌های مطالعات میدانی و پیمایشی صورت گرفته است. روشنایی شهر باید در راستای اهداف چون ترویج امنیت بیشتر در محیط، کمک به خوانایی نقاط عطف، نشانه‌ها، مسیر‌های عمومی و مناطق پرtraکم، تاکید به نقاط عطف شهر و تشویق استفاده کنندگان در شب، تسهیلاتی برای حرکت پیاده‌ها و وسائل نقلیه صورت گیرد. در این مقاله به تکنیک‌های نورپردازی و روشنایی پرداخته شده و در پایان قواعد کلی نورپردازی و روشنایی فضاهای شهری بیان می‌شود. که به طراحان شهری در شرافتی سیمای شبانه فضاهای کمک خواهد نمود.

کلمات کلیدی : سیمای شبانه شهر، فنون نورپردازی، نورپردازی مناطق پرtraکم، اهداف روشنایی